

Fremsat den 1. marts 2019 af Finn Sørensen (EL), Rune Lund (EL), Pernille Skipper (EL),
Nikolaj Villumsen (EL) og Øjvind Vilsholm (EL)

Forslag til folketingsbeslutning **om arbejdstilladelse til EU-/EØS-borgere**

Folketinget pålægger regeringen at arbejde for at ændre EU-reglerne, således at Danmark kan stille krav om, at EU-/EØS-borgeres beskæftigelse her i landet er betinget af, at myndighederne har udstedt en arbejdstilladelse. Forudsæt-

ningen for arbejdstilladelsen skal være, at der foreligger en ansættelseskontrakt, som er godkendt af den fagforening, der har overenskomsten for det pågældende område.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 49, folketingsåret 2013-14. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2013-14, tillæg A, B 49 som fremsat, og tillæg F, møde 81 kl. 22.03.

Enhedslisten har tidligere fremsat forslag om at indføre krav om arbejdstilladelser for EU-/EØS-borgere, hvilket vil kunne bidrage til at sikre, at arbejdere fra EU-/EØS-lande ikke misbruges til social dumping. Formålet var at pålægge regeringen at fremlægge lovforslag herom. Forslaget blev bl.a. afvist, med henvisning til at det ville være i strid med EU-retten.

Problemet er dog ikke løst, og arbejdsgiverne kan derfor stadig uhindret importere arbejdere fra EU-/EØS-lande og beskæftige dem på lønninger langt under det normale overenskomstmæssige niveau.

Med dette forslag vil Enhedslisten derfor pålægge regeringen at arbejde for at ændre EU-reglerne, så det bliver muligt at indføre krav om en opholdstilladelse som forudsætning for, at arbejdere fra EU-/EØS-lande kan arbejde her i landet. Arbejdstilladelsen skal være betinget af, at der foreligger en ansættelseskontrakt, som er godkendt af den fagforening, der har overenskomsten for det pågældende arbejdsområde.

Enhedslisten mener, at udenlandske arbejdere skal være velkomne her i landet, men det skal sikres, at de ikke misbruges til at presse løn- og arbejdsvilkår, som det i dag er tilfældet på grund af EU's indre marked.

En stor undersøgelse fra Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier (FAOS) fra 2018 (»Labour Market Integration: On the multiple dimensions of immigrant labour market integration«, Jonas Felbo-Kolding, 2018) viser behovet for at indføre en sådan lovgivning. De mange tusinde østarbejdere, der kom til Danmark under krisen fastholdes, i flere år på lønninger, der er næsten en tredjedel lavere end deres danske kollegers løn – et klart bevis på, at EU-reglerne om fri bevægelighed fører til pres på løn- og arbejdsvilkår (»Nye tal: Piotrs løn er næsten en tredjedel lavere end Peters«, Søren Dahl, www.avisen.dk, den 30. maj 2018).

EU-reglerne om fri bevægelighed har betydet, at danske virksomheder i krisens første år fra 2009 til 2013 uhindret kunne fyre ca. 170.000 medarbejdere i en række udsatte brancher som byggeri, transport, hotel- og restauration m.fl. og samtidig ansatte ca. 40.000 østarbejdere (»Rekordmange danskere fyres – østarbejdere hyres«, Klaus Buster Jensen, Fagbladet 3F, den 19. marts 2014).

Begge undersøgelser vidner om, at EU-reglerne giver arbejdsgiverne mulighed for kynisk at spekulere i at fyre tusindvis af danskere for at erstatte dem med billigere østeuropæisk arbejdskraft.

EU-reglerne om fri bevægelighed for tjenesteydelser bliver også brugt til at beskæftige arbejdere fra tredjelande som udstationerede i andre medlemslande på endnu dårligere lønninger og under usle og ofte slavelignende forhold, som det senest er set i forbindelse med den grove udnyttelse af filippinske chauffører (»Forstå Kurt Beiers udnyttelse af chauffører: Alt om slumlejren og filippinerne forhold i Danmark«, Andreas Holm Hansen og Asger Havstein Eriksen, Fagbladet 3F, den 14. november 2018).

Reglerne bruges også til grov udnyttelse og menneskehandel af såvel tredjelandes arbejdere og arbejdere fra EU-lande, som det senest er set i Danmark i Byg & Bolig Entrepri- se ApS' byggerier i Holbæk (»Dansk myndighed: Byggearbejdere er ofre for menneskehandel«, Andreas Holm Hansen og Morten Halskov, Fagbladet 3F, den 4. februar 2019) og KN Rengørings misbrug af rumænske arbejdere (»Varde fyrrer omstridt rengøringsfirma: Har brugt illegale medarbejdere«, Helene Olesen, Fagbladet 3F, den 8. februar 2019).

Det er en helt uacceptabel måde at behandle udenlandske arbejdere på, og samtidig øger det presset på løn- og ansættelsesvilkår i de berørte brancher og på arbejdsmarkedet som helhed. Derudover belaster det den danske statskasse i form af færre skatteindtægter og øgede udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse og andre sociale ydelser.

Ovennævnte eksempler og utallige andre viser, at det er nødvendigt at ændre EU-reglerne, så medlemslandene får mulighed for indføre bedre værn mod social dumping og grov udnyttelse af udenlandske arbejdere.

Når det gælder arbejdere fra tredjelande, giver lovgivningen i dag visse muligheder for at sikre, at disse elementære betingelser bliver overholdt, da forudsætningen for at få en opholds- og arbejdstilladelse som tredjelandsborger er, at der kan fremlægges en ansættelseskontrakt, som lever op til sædvanlige løn- og arbejdsvilkår. Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) kan ligeledes sende ansøgningen om arbejdstilladelse i høring hos arbejdsmarkedets parter, der derved i enkelte tilfælde kan få mulighed for at påtale fejl og mangler i ansættelseskontrakten.

Men reglerne om fri bevægelighed af arbejdskraft og tjenesteydelser forhindrer, at medlemslandene anvender den slags redskaber, når det drejer sig om EU-/EØS-borgere og borgere fra tredjelande, der er udstationeret fra det EU-land, der har givet dem arbejds- og opholdstilladelse. Den danske regering skal derfor pålægges at arbejde for en ændring af EU-reglerne, så vi får mulighed for at sikre, at udenlandske arbejdere ikke misbruges til social dumping.

Dette kan bl.a. sikres ved, at der indføres lovgivning, der stiller krav om arbejdstilladelser, såfremt borgere fra EU-/EØS-lande ønsker at arbejde her i landet. Arbejdstilladelsen udstedes, hvis der foreligger en ansættelseskontrakt, som er godkendt af den fagforening, der har overenskomsten for det

pågældende arbejdsområde. Fagforeningen kan herved sikre sig, at løn- og ansættelsesvilkår lever op til overenskomstens bestemmelser.

Godkendelsesproceduren kan f. eks. foregå via De Regionale Arbejdermarkedsråd, RAR, hvor arbejdsmarkedets parter er repræsenteret. Rådet vil i så fald skulle sikre, at de relevante fagforeninger får mulighed for at godkende ansættelseskontrakten. Det vil kræve, at sekretariatet i RAR styrkes, så det hurtigt og smidigt kan håndtere de mange henvendelser, der uden tvivl vil være tale om. Men det vil være en beskedent investering i forhold til gevinsten ved at sikre, at udlændinge her i landet er beskæftiget på ordentlige vilkår.

Kravet om arbejdstilladelse skal også gælde for arbejdere, der er udstationeret i virksomheder fra EU-/EØS-lande, som leverer tjenesteydelser her i landet. Det er derfor også nødvendigt med ændringer i udstationeringsdirektivet, så dette bliver muligt.

Når en lovgivning herom skal indføres, bør man undtage statsborgere fra EU-/EØS-lande, som Danmark har indgået bilaterale aftaler med om fri bevægelighed, f. eks. de nordiske lande.

Virksomheder, der overtræder reglerne og ansætter EU-/EØS-borgere uden den fornødne arbejdstilladelse, skal – som det allerede er tilfældet i forhold til tredjelands borgere i dag – straffes herfor. Enhedslisten vil foreslå, at straffene for brud på reglerne skærpes betragteligt, når der er tale om bevidst omgåelse af reglerne. Derudover skal der indføres et kædeansvar, således at hovedvirksomheden kan gøres ansvarlig for, at reglerne ikke overholdes af underleverandører hele vejen ned gennem kæden.

For så vidt angår de udenlandske arbejdere, som måtte være ansat i strid med reglerne, pålægges arbejdsgiveren at bringe kontraktforholdet i orden, og fagforeningen gøres opmærksom på forseelsen, så den kan stille krav om efterbetaling og eventuelt rejse en arbejdsretlig sag. Hvis virksomheden ikke længere vil beskæftige den udenlandske arbejder, vil vedkommende være omfattet af de gældende regler for EU-/EØS borgeres mulighed for at søge job i Danmark, som ikke berøres af dette forslag.

Skriftlig fremsættelse

Finn Sørensen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om arbejdstilladelse til EU-/EØS-borgere.

(Beslutningsforslag nr. B 140)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.